

แนวทางการดำเนินงาน
เพื่อการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ฝ่ายวิชาการ
สถาบันการศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี

คำนำ

ฝ่ายวิชาการ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานีได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 เพื่อใช้เป็นระบบ กลไก และแนวทางในการดำเนินการของทั้ง 3 คณะ

ฝ่ายวิชาการจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายในการยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ

ฝ่ายวิชาการ

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. ความเป็นมาและความสำคัญของการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1
2. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิและการทวนสอบมาตรฐาน	2
3. ระบบและกลไกในการดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี	4
4. การดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี	5
5. การรายงานผลทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา	6
บรรณานุกรม	7

1. ความเป็นมาและความสำคัญของการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาทุกระดับ มีการเน้นหนักให้ปรับปรุงหลักสูตร และปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF : HEd) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF : HEd) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

2. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิและการทวนสอบมาตรฐาน

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิกำหนดกรอบแนวทางให้แก่คณาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ประเมินภายนอกรับรู้ถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาในระดับคุณวุฒิต่างๆ อย่างไรก็ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้เหล่านี้จะมีลักษณะกว้างๆ และจะต้องแปลความหมายโดยผู้มีประสบการณ์ที่คุ้นเคยกับสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ทั้งยังต้องมีความรู้ ความเข้าใจในมาตรฐานผลการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งรวมถึงของสถาบันอุดมศึกษาในระดับนานาชาติที่ติดตัว

การทวนสอบ หมายถึง การดำเนินการหาหลักฐานด้วยวิธีการใด ๆ เช่น การสังเกต การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ ฯลฯ เพื่อยืนยันพิสูจน์ว่า สิ่งที่กำหนดขึ้นนั้นได้มีการดำเนินการและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบในระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ซึ่งจะต้องดำเนินการที่ให้ความมั่นใจได้ว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบันฯ และมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ นั่นคือต้องมีการทวนสอบ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกอาจต้องการตรวจสอบด้วยว่าได้มีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างเพียงพอและเชื่อถือได้

กลยุทธ์ที่ใช้โดยปกติทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาในการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่ การตรวจสอบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบข้อสอบของนักศึกษาและงานที่รับมอบหมาย การประเมินหลักสูตรโดยนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา การประเมินภาควิชาและหลักสูตรโดยบุคลากรภายนอก และการรายงานเกี่ยวกับทักษะของบัณฑิตโดยผู้ใช้บัณฑิต

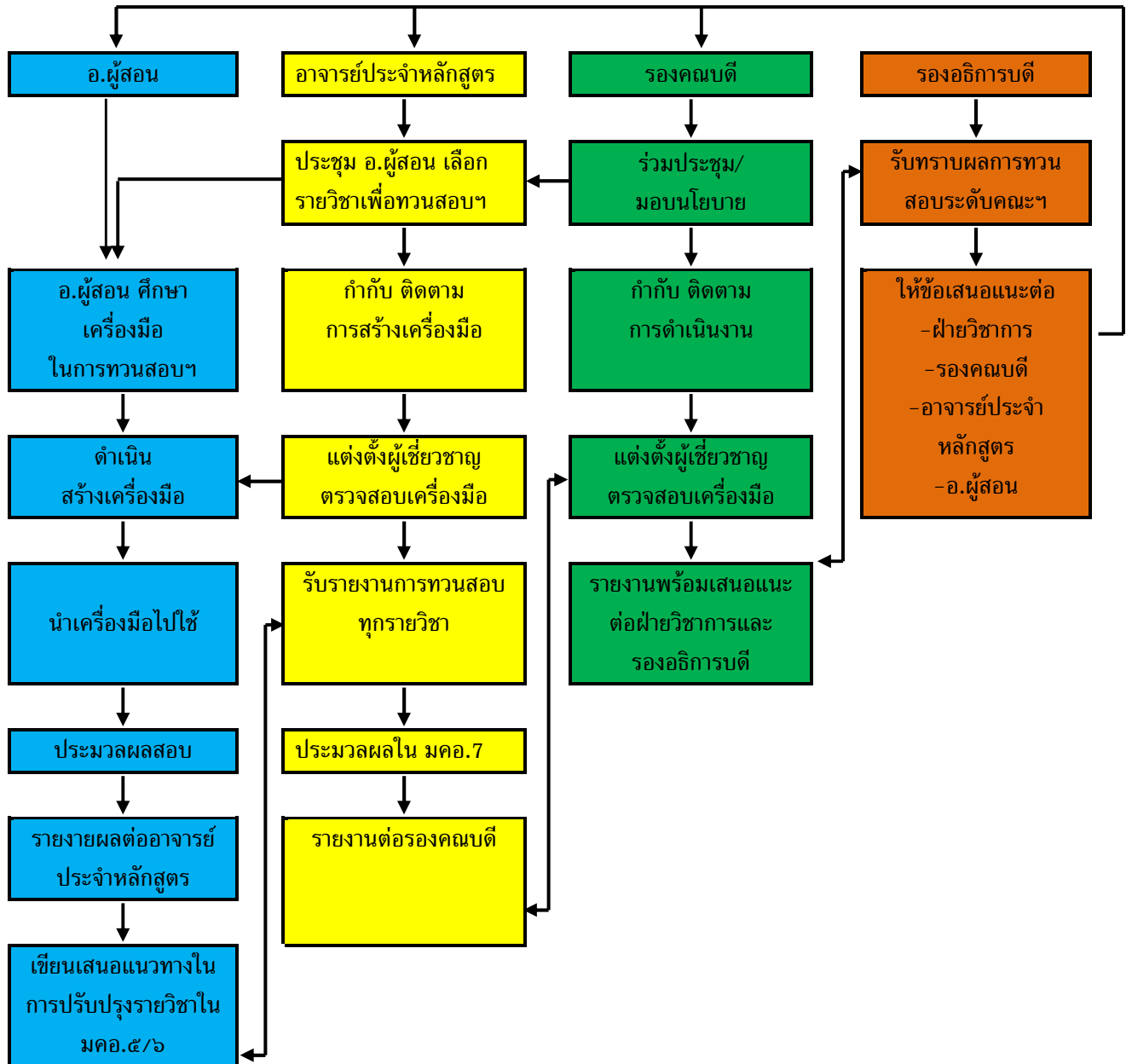
การทวนสอบมาตรฐานบางส่วนอาจจะดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ที่มีความร่วมมือทางการศึกษา แต่จะมีกระบวนการอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับรายละเอียดของการจัดการและความมีประสิทธิภาพของการดำเนินการร่วมกัน อย่างไรก็ตามสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนจะต้องรับผิดชอบในการทวนสอบมาตรฐานเพื่อให้มั่นใจว่าจะรักษามาตรฐานไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ มาตรฐานคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) ยังได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ.....สาขา/สาขาวิชา ..... เป็นอย่างน้อย โดยอาจจัดทำกรทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และระดับหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้

ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ ๕ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา กล่าวถึงการทวนสอบว่า ต้องมีการอธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ แต่ละรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไป สำหรับรายวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน

ส่วนรายละเอียดของวิชา (มคอ.๓) ผู้สอนต้องอธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน

ในการดำเนินการทวนสอบให้ทุกคณะฯ ได้ดำเนินงานภายใต้ระบบและกลไกนี้

4. การดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุตรธานี

จากการรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ของหลักสูตรแต่ละหลักสูตร ต้องมีการดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา และการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา

เอกสารฉบับนี้จะให้รายละเอียดเฉพาะการดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ดังนี้

1. การทวนสอบในระดับรายวิชากำหนดให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชาทุกรายวิชา มีอาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ร่วมกับรายงานผลการดำเนินการในระดับรายวิชา (มคอ.5)
2. มีการทวนสอบโดยเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก วิทยากร อาจารย์พิเศษ ในการเรียนและคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ และองค์ความรู้ของนักศึกษา
3. มีการทวนสอบจากจำนวนโครงการที่นักศึกษาได้ดำเนินการร่วมกับอาจารย์ เพื่อแสดงถึงการนำสิ่งที่ได้เรียนหรือความรู้ที่ได้จากรายวิชาไปสู่การปฏิบัติงานจริง ได้แก่ การแข่งขันกีฬา การออกค่ายกีฬา การเป็นตัวแทนในการแข่งขันกีฬา การออกแสดงกิจกรรมกระบี่กระบอง การทดสอบสมรรถภาพทางกาย การสอบเป็นผู้ตัดสิน เป็นต้น

☒ ขั้นตอนการดำเนินการทวนสอบ

ให้อาจารย์ผู้สอนแต่ละวิชาดำเนินกิจกรรมการทวนสอบดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนเลือกวิธีการทวนสอบที่ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)
2. อาจารย์ผู้สอนดำเนินการทวนสอบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้โดยวิธีการ เช่น การสอบ การสังเกต การตรวจสอบ การประเมินผลภายใน 1 สัปดาห์หลังการสอบปลายภาค โดยใช้เครื่องมือ อาทิ แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสำรวจ แบบประเมิน และแบบสัมภาษณ์
3. อาจารย์ผู้สอนประมวลผลและเขียนรายงานผลการทวนสอบเพื่อประกอบการจัดทำรายงานการดำเนินงานของรายวิชา (มคอ.5)
4. ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมศึกษารายงานผลการทวนสอบ โดยพิจารณาจากเอกสารหลักสูตร และสามารถเก็บเพิ่มเติมได้หากพบว่าการดำเนินการทวนสอบยังไม่เหมาะสมและครอบคลุม
5. คณะกรรมการทวนสอบทำการประมวลผลและจัดทำรายงานเพื่อปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

5. การรายงานผลทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา

เมื่อดำเนินการทวนสอบแล้วจะต้องมีการเขียนรายงานผลการทวนสอบ เพื่อการรวบรวม
วิเคราะห์ และแปลผลใน มคอ.5 มคอ.6 และ มคอ.7 ต่อไป
ซึ่งรูปแบบของรายงานผลให้รายงานผลภาพรวมตามแบบรายงานนี้

แบบรายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

รหัสวิชา..... ชื่อวิชา.....

คณะ..... ชั้นปีที่ .....

จำนวนนักศึกษาทั้งหมด (ประชากร) ..... คน นักศึกษาที่มีการทวนสอบ(กลุ่มตัวอย่าง).....คน

วิธีการประเมิน.....วัน เดือน ปีที่ประเมิน .....

มาตรฐาน ผลการเรียนรู้	จุดเด่น	จุดที่ควรพัฒนา	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านคุณธรรมและ จริยธรรม			
2. ด้านความรู้			
3. ด้านทักษะทาง ปัญญา			
4. ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			
5. ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสารและการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ			
6. การจัดการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา			

ลงชื่อ.....อาจารย์ประจำวิชา

(.....)

...../...../.....

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. ค้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2556, จาก

<http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News309112554.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2552). **มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2552). **ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒**. ค้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2556, จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf>